

YTTRANDE
2016-09-08

Dnr O 2-2016

Institution som begärt yttrande

Karolinska Institutet
171 77 Stockholm

Bakgrund

Karolinska Institutet har genom en skrivelse som inkom den 18 mars 2016 begärt yttrande från Expertgruppen för oredlighet i forskning vid Centrala etikprövningsnämnden. I skrivelsen hänvisas till en anonym anmälan om felaktiga bilder i artikeln "Biomechanical and biocompatibility characteristics of electrospun polymeric tracheal scaffolds" publicerad i tidsskriften Biomaterials (2014;35:5307). Författare till artikeln var

. Expertgruppen ombeds yttra sig över om det som framkommer av handlingarna i ärendet utgör oredlighet i forskning. Karolinska Institutet ber också Expertgruppen lämna sin syn på om grunddata kan anses styrka slutsatserna i artikeln och de medverkande författarnas ansvar för innehållet i artikeln.

Expertgruppens bedömning

Det är ostridigt att de bilder som illustrerar de experiment som artikeln i Biomaterials handlar om är felaktiga. har vidgått att en förväxling av bilder har skett och beklagat detta. har vidare uttryckt att misstaget är ringa och att det inte påverkar det forskningsresultat som visas i den vetenskapliga artikeln. I ett brev undertecknat daterat den 16 februari 2016, vilket saknar adressat, upprepas att förväxlingen av bilder beklagas men att det inte har någon betydelse för den forskning som presenteras i Biomaterials. Vidare uttrycks i brevet att en rättelse kommer att skickas till Biomaterials. har i ett brev daterat den 2 mars 2016 uttryckt att han har skickat en begäran om rättelse till tidskriften.

Expertgruppen har i juni 2016 kontaktat redaktören för tidskriften Biomaterials vilken bekräftar att i februari 2016 kontaktade honom och uppgivit att en korrigering skulle skickas till tidskriften. Någon korrigering har emellertid därefter inte inkommit till Biomaterials. Detta bekräftas i ytterligare en kontakt i augusti 2016.

har medgett att en förväxling av bilder i den anmälda artikeln i tidskriften Biomaterials har skett. En sådan förväxling kan vara medveten men den kan också bero på misstag. Expertgruppen saknar möjligheter att vidare utreda orsaken till förväxlingen.

har hävdad att det berott på slarv. Enligt Expertgruppens bedömning måste även i ett sådant fall riktas allvarlig kritik men det kan inte anses som oredlighet i forskning.

har dock uttryckligen uppgett att han har skickat en begäran om rättelse till tidskriften, vilket inte har skett. Att genom detta förfarande medvetet har vilselett Karolinska Institutet är allvarligt och utgör enligt Expertgruppens mening oredlighet i forskning.

I ärendet finns vidare en begäran från Karolinska Institutet om en bedömning av om grunddata kan anses styrka slutsatserna i artikeln och de medverkande författarnas ansvar för innehållet i artikeln. Expertgruppen har tagit del av de grunddata som bifogats ärendet och kan konstatera att dessa är i allt väsentligt osorterade samt att protokollsanteckningar och journalföring är otydlig och ofullständig. Det går därför inte att avgöra om grunddata stöder slutsatserna i artikeln. Expertgruppen anser dock att de omfattande brister som protokollsanteckningar och journalanteckningar uppvisar i sig är att anse som oredlighet i forskning.

Fråga uppstår då vem eller vilka som kan hållas för ansvariga för den vetenskapliga oredligheten i detta avseende. Det råder inget tvivel om är ytterst ansvarig för ifrågavarande forskning och att han därför har gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Vad gäller övriga forskares ansvar gör Expertgruppen följande bedömning. Expertgruppen saknar som nämnts ovan möjlighet att utreda om grunddata stöder slutsatserna i artikeln och därmed om vetenskaplig oredlighet i denna mening har begåtts. Den bristande dokumentationen som är av så allvarlig art att den är att anse som oredlighet i forskning, leder även till att medförfattarnas ansvar i processen framstår som otydlig. Det går därför inte att uttala sig om vars och ens skuld för nämnda brister. Generellt gäller dock att varje författare till ett vetenskapligt arbete iklar sig ett ansvar för arbetets innehåll och slutsatser, om inte annat har angivits i den publicerade tidskriften. Expertgruppen anser därför att samtliga tolv författare i forskningsgruppen har gjort sig skyldiga till oredlighet i forskning i denna publikation.

Ärendet är därmed slutbehandlat från Expertgruppens sida.

Detta yttrande har beslutats av Lena Berke, ordförande, Holger Luthman, Elisabeth Rachlew, Ann-Charlotte Smedler och Elin Wihlborg. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har dessutom närvarat ersättarna Jerry Eriksson, Aleksander Giwercman och Christina Moberg, kanslichefen Jörgen Svidén samt administrativa sekreteraren Eva Kaaman Modig.

För Expertgruppen för oredlighet i forskning

Lena Berke